

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Uzun Cümlelerin Zorlukları

Tawfik Abdo TAHER ANAAM AL-SHARABI*

Öz. Yabancı dil öğretilirken, öğrenen kitlenin dili, bu süreçte önemli bir role sahiptir. Bireyin ana dili, öğrenilen dilin öğrenimi esnasında kendisine yardımcı olabildiği gibi birçok güçlükte yaratabilmektedir. Türkçe'yi yabancı dil olarak öğrenmeye başlayan yabancı öğrenciler, kendi ana dilleri olan Arapça ya da İngilizce üzerine kurulmuş ve biçimlenmiş bir gramer bilgisine ve kavramlar ana dünyasına sahiptirler. Ana dillerinin egemen olduğu ortamda Türkçe'nin yabancı dil olarak öğrenilmesinde birçok problem ortaya çıkmaktadır. Bilindiği gibi bir dilin öğretiminde iletişim halinde olan iki taraf vardır; öğrenci ve öğretici. Aslında bu birbirine muhatap iki tarafa üçüncü bir ortak olarak çevre faktörünü eklemek gerekir. Türkçe yabancı dil öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz etkileri gözardı edilmemelidir. Bir dilin yabancılar için öğretilmesinde birtakım zorluklarla karşılaşılması doğaldır. Dil öğretimindeki bu zorlukların problem haline dönüşmesinde ise pek çok etken bulunmaktadır. Her dil öğretiminde karşılaşıldığı gibi Türkçe'nin yabancılar için öğretilmesinde de birçok problemle karşılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe yabancı dil olarak, Türkçe Öğretiminde Problemler, Türk Dili, Yabancılar için Türkçe Öğretimi.

Difficulties of Long-Term Sales in Turkish's Foreign Language Teaching

Abstract. While foreign language is taught, the language of the learner has an important role in this process. The native language of the individual is capable of creating many difficulties as well as being able to help himself in learning the learned language. Foreign students who are starting to learn Turkish as a foreign language possess a grammar knowledge and concepts that are based on their mother tongue, Arabic or English, and have a basic world of concepts. There are many problems in learning Turkish as a foreign language in the environment where the mother tongue is dominant. As is known, there are two communicating parties in teaching a language; learning and teaching. In fact, it is necessary to add the environmental factor as a third partner to these two partners. The positive and negative effects of teaching foreign language in Turkish should not be neglected. It is natural to encounter some difficulties in teaching a language to foreigners. There are many factors that make these difficulties in language teaching become a problem. As it is encountered in every language teaching, many problems are encountered in teaching Turkish to foreigners.

Keywords: Turkish as a foreign language, Problems in Teaching Turkish, Turkish Language, Teaching Turkish with Foreign Language.

* Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancılar için Türkçe Öğretimi YL Öğrencisi

1. GİRİŞ

Dünyada yabancı dil öğretiminin geçmişi çok eski yıllara dayanmaktadır ve gittikçe önemi artan bir eğitimidir. Günümüzde siyasi, ekonomik, sosyal, din, eğitimsel ve kültürel nedenlerden dolayı başka dilin öğrenmesi gerekli bir eğitim olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'nin ekonomik, siyasi ve sosyal anlamlarda gelişmesi, Türk dizilerin yayılması ve Türkiye'ye eğitim görmek amacıyla gelen yabancı uyruklu öğrencilerin sayısı artması Türk diline karşı ilginin artmasının sebebi olmuştur.

Bir dili konuşan topluluk ne kadar ileri ve güçlü bir medeniyetine sahip olursa onun dili yabancı dil olarak öğrenilmesi o kadar da önemli ve zaruri bir hâl alır. Nitekim Türkçe farklı milletler tarafından farklı sebeplerle öğrenilmektedir. Ancak ana dilin ve öğrenilen dilinin arasındaki farklılıklardan dolayı yabancı dilin öğretiminde birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bugün yeryüzünde konuşulan ve yazılan diller genellikle yapı açısından Korkmaz'ın 2013'da yayınlanan çalışmasının 5. Sayfasında üçe ayrılır:

1. *Tek Heceli Diller, bu gruptaki dillerin sözcükleri hiçbir değişikliğe uğramadan cümle içinde yer değiştirerek ve başka kelimelerle yan yana gelerek anlam farkı yaratırlar. Örneği Çince'dir.*
2. *Eklemeli Dillerdir; kelimenin baş veya sonuna ekler eklenip kökle kaynaşarak kelime anlam veya görev değişikliği yapar. Türkçe bu grubun en belirgin örneğidir. Türk dili son eklemeli bir dil sayılır.*
3. *grup ise Çekimli Diller; bu gruba giren diller yeni kelimeler türetilir ve çekim yapılırken kelime köklerindeki ünlüler değişir. Bu grubun tipik örneği Arapçadır. Öğrenilen dil ve ana dili farklı ailelerden olduğunda dil edimin süreci daha zor olur çünkü dilin mantığı belirgin bir şekilde değişmektedir.*

Aynı zamanda insan, toplum içinde birbiri ile iletişim halindedir ve bu yönü ile diğer canlılardan ayrılan özellikler taşımaktadır. Toplum ile iletişimi sağlayabilmek için dili kullanır. Dil; okuma, dinleme, konuşma ve yazma gibi dört temel beceri ile iletişim ödevini büyük ölçüde yerine getirir. Bu dört temel beceriden dinleme ve konuşma, insanın doğasında var olan doğuştan gelen becerilerdir. Bu iki beceriyi herhangi bir fiziksel engeli bulunmadığı takdirde yakın çevresi ile ilk iletişimini sağlayabilmek için kullanmaktadır. Sahip olunan değerlerin daha iyi bilinmesi, gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için insanın sonradan edindiği diğer iki beceri ise okuma ve yazma olarak bilinmektedir. İyi yazabilmek için öncesinde çok okuyarak bireyin kendisini geliştirmiş olması kabul görmüş bir gerçektir.

Türkçede yeni kelime üretebilmek için ya da yeni cümle yazmak için kullanılan yollardan biri ekleşme düzenidir. Türkçe eklemeli bir dildir. Türkçenin kelime yapısı eklemeli bir yapıdır. Eklemeli dil olduğundan dolayı yeni kelime yaparken köklere ekler eklenir. Kökler değişmez ve yanına ek alarak genişler, yeni şekillere girer. Eklemeli dillerde eklerin önemi büyüktür, ekler kelimenin oynayan parçalarıdır. Belli ve önceden var olan kelimeleri ve kelime şekillerini onlar meydana getirirler. Genelde dillerde üç türlü ek vardır: ön ek, iç ek ve son ek. Türkçe son ekli eklemeli bir dildir. Ekler daima köklerin ve kelimelerin sonuna getirilir. Türkçe eklemeli bir dil yapısında olduğundan, gerek kelime yapımında gerek kelimeleri kullanım alanına çıkararak dilin işletilmesinde eklerin çok geniş ve önemli bir payı vardır.

1.1 Amaç

Araştırmanın amacı, B2 seviyesindeki öğrencilerin yazılı anlatımlarından yola çıkarak, daha çok hangi eklerin yazımında ne tür yanlışlar yaptıklarını belirlemek ve sonuçlardan hareketle önerilerde bulunmaktır.

Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde uzun cümlelerin zorlukları, onun dilin dört temel becerilerine etkisi ve çözüm önerileri bulunmaktadır. Önceki araştırmalarda bu konu ele alınmadığı için incelenmesi uygun görülmüştür.

2. YÖNTEM

Bu araştırma nitel yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma, Yıldırım ve Şimşek'in 2008'da yayınlanan çalışmasının 39. Sayfasında "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma". Bu çalışmada dokümanları, makaleleri ve kitapları incelenmiştir. Aynı zamanda, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenirken kendi tecrübemden yararlanmıştır. Ayrıca Türkçe Öğretim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER)'deki farklı milletlerden gelen yabancı öğrencilerle en zorlandıkları konular hakkında konuşulup yaptıkları hatalar gözlenmiştir.

Alyılmaz'ın 2010'da yayınlanan çalışmasının 5. Sayfasında "Türkçe öğrenmek isteyen öğrencilerin sayısı git gide artmaktadır. Bu öğrencilere Türkçeyi en güzel şekilde öğretilmelidir. Yabancılara Türkçe öğretiminin istenilen düzeyde olmadığı bir gerçektir".

Aynı zamanda Bölükbaş'ın 2011'da yayınlanan çalışmasının 6-3. Sayfasında "Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap öğrencilerin Türkçe yazılı anlatım becerileri yanlış çözümlemesi yaklaşımına göre değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda, toplam 372 yanlışın

%16,39'unun dilbilgisi, %13,17'sisinin sözdizimi, %15,59'unun sözcük seçimi ve %54,58'ünün ise yazım ve noktalama yanlışı olduğu görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin dilbilgisi konusunda daha çok gelişimsel yanlış yaptıkları görülürken (%52,5), yazım noktalama (%62,2), sözcük seçimi (%60,3) ve söz dizimi (55,1) konusunda yaptıkları yanlışlarda olumsuz aktarımın etkisinin daha fazla olduğu saptanmıştır".

3. BULGULAR VE YORUMLAR

3.1 Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Uzun Cümlelerin Zorlukları

Ana dili, Türk dilinin ailesinden veya yapısından farklı olan öğrenciler Türk dilinin mantığı kavramakta güçlük çekmektedir. Türkçe mantığı iyi kavramadıkları için cümle uzadığında daha da çok zorlanırlardır. Bu incelemede çoğu öğrenciler cümlenin uzun olduğunda ya da iki cümle bir cümlede iç içe kullanıldığında anlamakta veya onun gibi cümleleri yazmakta çok güçlük çektileri belirlemişlerdir. Türk dili ailesinden ana dili olan öğrencilerin aynı sorunu karşılamadıkları belirlemişlerdir; Kazak, uygur ve özbek gibi öğrenciler. Bu sorunu inceledikten sonra genel olarak onun iki temel sebepleri vardır:

3.1.1. Türkçenin Söz Dizimi

Söz dizimi, "bir dilin kelimeleri yan yana getirme koşullarını belirleyen kurallar bütünüdür". Türkçe yapı olarak Arapça, Fransızca ya da Farsça , İngilizce, Rusça gibi dillerin farklıdır. "Türkçe bu dillerin aksine sondan eklemeli, özgür öge dizilişine sahip ve tamlamalarda asli unsurun sonda olduğu bir dildir" (ÖZCANER, 2015).

Türkçenin genel öge dizimi *özne, nesne ve yüklem*dir. Arapça'nın sözdizimi ise *yüklem özne nesne*, İngilizceninki de *özne yüklem nesne*dir. Görüldüğü ve daha önce söylendiği gibi Türkçenin söz dizimi bu dillerden farklıdır. Bu dilleri konuşan öğrenciler Türkçede cümleler uzun olduğunda zorlanırlardır. Yüklem cümlenin anlamı taşıyan ana ögesidir. Aynı zamanda Türkçede vurgulamak istediğimiz kelime de sonda yüklemden önce olur. Cümle kısa olduğunda anlamak çok zor değildir. Ancak cümle birkaç satırdan oluşturulduğunda ve yüklem en sonda olduğunda yabancı öğrenciler için anlam kayıp olur çünkü, cümleyi anlamayabilmeleri için cümlenin sonuna kadar okumaları ve tekrarlamaları gerekmektedir. Kendilerini ifade ederken bile kendi ana dillerine ters olan sözdizimi bir sorun oluşturur. Çünkü, ana dillerin mantığıyla düşünürlerdir.

Bazı öğrenciler, Türkçe ad tamlamalarını kendi anadillerinin etkisiyle tam ters olarak kurmaktadır. Çünkü, Arapçada Türkçenin aksine önce tamlanan (muzaaf), sonra tamlayan

(muzafun ileyh) gelmektedir. (Evin kapısı: الْبَيْتُ بَابٌ)”. Bu durumun nedeni olarak öğrencilerin kendi ana dillerindeki yapıları öğrendikleri hedef dile aktarmaları gösterilebilir.

Anack ana dilin söz dizimi Türkçenin söz dizimine yakın olduğunda uzun cümleler zorluk çektirmez. Örneğin Gürgücedir; söz dizimi Türkçeninki gibi *özne nesne yüklemdir*.

3.1.2. Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması

Daha önce söylendiği gibi dünyada dillerin yapı açısından 3 grubu vardır. Türkçe de sondan eklemeli bir dildir. Ana dili eklemeli dillerinden birisi olmayan bir öğrenci genel olarak eklerle çok zorlanır. (YAĞMUR ŞAHİN, 2013)’ün araştırmada yabancı öğrencilerin yazılı anlatımdaki ek yanlışları ele alınmasıyla bu zorlukları ortaya koymaktadır. “TÖMER öğrencilerinin Türkçe yazılı anlatımlarının bir parçası olan ekleri kullanma becerilerini değerlendirmek amacıyla yapılan bu uygulamanın verileri incelendiğinde, 23 öğrencinin yazma çalışmasında eklerle ilgili pek çok yanlışla karşılaşmıştır” der ve bu yanlışların bazıları olduğu gibi aktarmaktadır.

-Herkes(in)farklı insan(i) değerleri var

-Çocukken her zaman komşudaki çocuklar ile toplandık(ırdık), çok neşeli oynadık(ırdık).

- Bugünkü(kü) çocuklar bizden daha mutsuz sanırım.

-Geleneklerimi(zi) koruduğumuz(mamız) şartıyla

-Hiçkimse tanınmamış(madıği) insan ile evlenmeyecek

-Geleneklerimi(zi) koruduğumuz(mamız) şartıyla

-Ütü yokken insanlar pantolonları(nı) yatağın altına koyuyorlardı(muş).

-Birinci dünyanın ve ikinci dünyanın savaş(ı) zamanda(nında) her şey daha farklıydı."

“Türkçe sözdiziminde özgür öge dizilişime sahip bir dildir. Ögelerin görevini cümlede aldıkları yer değil, kelime ve kelime gruplarına eklenen biçim birimler belirler” (Özcaner, 2015). Anlaşıldığı gibi ekler cümlenin anlamını çok etkilemektedir. Kısa cümlelerde bile yabancı öğrenciler için zor bir konudur. Cümle, birleşik uzun cümle olduğunda ekler konusu çok karışık olur. Türkçede noktalama işaretleri diğer dillere göre biraz daha az kullanılır. Uzun cümleleri anlayabilmek için ekleri ve hangi yükleme ait oldukları anlanılmalıdır yoksa cümlenin bütün anlamı karışır. Doğan'ın yayınlanan çalışmasında “Pastayı ye” ve “Pastadan ye” cümlelerinde pasta yemek eyleminden aynı şekilde etkilenir ancak farklı biçim birimler

almıştır. Öyleyse cümle öğelerinin belirlenmesinde yalnız biçim değil, işlev ve anlambilgisi de dikkate alınmalıdır" (Doğan, 2010).

Genelde uzun birleşik cümle kurulduğunda fiilimsi ekleri kullanılır. Fiilimsiler "Fiillerden türeyen, cümlede **"ad, sıfat ve zarf"** olmalarının yanı sıra eylem (fiil) anlamalarını da kaybetmeyen, fakat fiiller gibi çekime girmeyen sözcüklere **fiilimsi** denir". Yabancı öğrenciler uzun cümle yazdıklarında fiilimsi ekleri kullanırken ve seçerken zorluk çekmektedir.

Uzun cümleleri okumakta da ekler bir sorun olmaktadır. Çünkü cümle uzadığında ekler daha çok kullanılmış olur. Nitekim cümleyi okurken ekleri yanlış okuma olasılığı artmaktadır.

Ölçme, ölçülecek nesnenin özelliğine ve yapılan işlemin zamanına göre değişkenlik gösterebilen farklılıkları gösterme aracıdır. Tekin'in 1979'da yayınlanan çalışmasının 31. Sayfasında *"Her nesne, görünen birçok özelliğe sahip olduğundan 'özellik' kavramı ölçmenin en zor sorunlarından biridir. Nesnelere ağırlık, uzunluk, renk, işlev gibi birtakım özelliklere sahiptir. İnsan ise bu özelliklerinin yanı sıra ölçülmesi çok daha güç olan zeka, kişilik, başarı gibi özellikler taşır"*. Becerileri ve insanın içinde bulundurduğu bu farklılıkları ölçebilmeyi kolay kılmak için ölçmenin ne olduğunu tam olarak bilmek gerekmektedir. Özbay'ın 2011'de yayınlanan çalışmasının 25. Sayfasında *"Ölçme, belli bir nesnenin ya da nesnelere belli bir özelliğe sahip olup olmadığının; sahipse, bunun derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle de sayı sembolleriyle ifade edilmesidir"*. Ölçek ise bir ölçme işleminde nesnelere verilen sayıların anlamlarını, nesnelere sayılar vermede uyulması gereken kuralları ve kısaltmaları belirtmek için kullanılan kavramların geneline verilen isimdir. Sınıflama, sıralama, eşit aralıklı ve eşit oranlı ölçek türleri bulunmaktadır. Türkçe öğretiminde öğretmenlerin, öğrencilerinin temel becerilerini, tutumlarını ve alışkanlıklarını değerlendirmeleri ancak ölçme araçlarının disiplinli kullanımıyla mümkündür. Öncelikle dil öğretiminde öğretici tarafından geliştirilen davranış kalıpları, kaygı seviyesini asgari düzeye indirerek öğrenciyi, öğretim sürecine dahil edecek şekilde olmalıdır. Öğretici tarafından geliştirilen öğretim stratejileri doğal dil edinim süreçlerine uyumlu olmalıdır. Bu bağlamda öğreticinin temel referansları dil evrensellikleri, sınıf içi temel iletişim kalıpları ve hayata tutunmak için temel kelime hazinesidir. İlk temasta, ilk karşılaşmada kurulacak ilk iletişim kalıbı Türkçe olmalıdır. Yanlış ve basit hata kaygısından uzak ilk basit diyalog, sağlıklı bir öğretim sürecinin ilk doğru adımı olacaktır.

yabancı dil öğretiminin yöntemleri ve yöntemlerden sonra ne yapmamız gerektiği işlenmiştir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, genel itibariyle, kullanılmakta olan bir yöntemin eksikliklerini veya yetersiz kaldığı noktaları kapatmak amacıyla ortaya çıkmıştır.

4. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİ

Yazma, duygu, düşüncü, istek ve olayların belli kurallar çerçevesinde belirli sembollerle anlatılmasıdır. İnsanın duygu ve düşüncelerini sözlü ifade etmesi yeterli gelmemektedir.

Her seviyede noktalama işaretlerine ve yazma kurallarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Yazma tekniklerinden nasıl yararlanılacağını inceleyelim.

- 1. **Kontrollü Yazma:** Buradaki amaç hedef dildeki sözcükleri ve yapıları doğru şekilde yazma olanağı vermektedir.*
- 2. **Güdümlü Yazma:** Öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri ve cümle yapılarını kontrollü bir şekilde kullanarak anlamlı bir paragraph oluşturmaları istenmektedir.*
- 3. **Serbest Yazma:** Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini kendi üsluplarına göre ve yazım kurallarına dikkat ederek yazmaları istenmektedir.*

Yazma becerisinin kapsamını gösterme açısından çerçevede belirlenen kazanımlar şöyledir:

Alfabe Öğretimi: Alfabe öğretimi, hedef dilin temeli olma açısından oldukça önemlidir. Buna bağlı olarak ses olaylarının doğru öğretilmesi teleffuz, vurgu ve tonlama açısından çok önemlidir.

Kelime Öğretimi: Yabancı dil öğretiminde kelimelerin tespiti için sıklıkları belirlenerek, en sık kullanılan kelimelerin öğretilmesine öncelik verilmelidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde üzerinde durulan konulardan biri de Türkçedeki eklerin durumudur.

Cümle Öğretimi: Yabancı dil öğretiminde öğrenilen kelimelerin kurallara bağlı olarak kullanıldığı yapıdır.

Paragraf Öğretimi: Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma çalışmaları, alfabenin öğretilmesi ile başlayarak kelime öğretimi çalışmalarıyla devam etmektedir. Paragraf öğretiminde, Türkçede paragrafın nasıl olması gerektiği örneklerle anlatılmalıdır.

Metin Öğretimi: Bu beceriyi kazanmadırmak maksadıyla düzenli olarak günlük tutma, anılar yazma, bildikleri fıkraları yazılı olarak anlatma, mektup yazma gibi çalışmalar yapılabilir.

Aynı zamanda yazma becerisinin ölçme ve değerlendirilmesi için Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde müfredatın belirlenmesi, ders kitaplarının hazırlanması, öğretim

programlaması gibi hususların yanında ölçme değerlendirme için de bir yol gösterici olmaktadır. Dört temel beceri içerisinde öğrencilerin en çok zorlandıkları alan olan yazmadaki yapılan yanlışlar incelendiğinde, yazım ve noktalamanın ilk sırada olduğu görülmüştür. Öğrencilerin en çok zorlandıkları temel beceri olarak kabul edebileceğimiz yazma, en çok üzerinde durulması gereken alanların başında gelmektedir.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Anlaşılan uzun cümlelerin zorlukları sadece dilbilgisiden ibaret değildir. Bu zorluğu dilin dört temel becerileri de etkilemektedir. Bu becerileri ikiye ayırılır, anlatma (konuşma ve yazma) ve anlama (okuma ve dinleme). Bu araştırmaya göre yabancı öğrencilerin akamodik dilin yazması ve okuyup anlaması açısından yetersizdir. Bu da uzun cümlelerin zorluklarından kaynaklanmaktadır. Çünkü akamodik dilde uzun kurallı cümlelerin kullanılması tercih edilmektedir. Aşağıdaki cümlelerde anlatılmak istenen düşünce, cümle yapısından kaynaklanan nedenlerle ifade edilememiştir.

Uzun cümle kurmak zeka ürünüdür. Uzun cümleleri kurabilmek ve anlayabilmek için hedef dilin mantığı anlayıp ve o mantıktan hareketle cümleyi okumak ve yazmak gerekmektedir. O sorunun çözme yolları ikiye ayrılabilir:

5.1 Öğretmene düşen sorumlular

- 1) Dilbilgisi öğretirken ayrı bir beceri olarak öğretilmemelidir. Dilin dört temel becerilere ilişkilendirerek öğretmelidir.
- 2) Cümleleri öğretirken yavaş yavaş adım adım öğretilmelidir. Yani kısa cümlelerden uzun cümlelere gidilir.
- 3) B1 ve B2 seviyelere geldiklerinde, cümleler daha uzun olduklarında, uzun cümleyi bölerek kısım kısım anlatılmalıdır. Öğrencilerin bildikleri kısa cümleler nasıl uzadığını anlamalarına sağlanır ve böylece kendileri o uzun cümleyi kurmaya öğrenirler.
- 4) Bol bol etkinlikler ve oyunlar yapılmalı. Örneğin cümledeki eklerin yerini değiştirerek ya da başka ekler eklenerek cümlelerin anlam değişikliğini vurgulanır.

5.2 Öğrenciye düşen sorumlular

Hedef dilinin mantığı benimsemek ve uzun cümlelere alışmak için bunlar yapılabilir:

- 1) Haberleri takip edilmelidir.

- 2) Gazeteler ve kitaplar bol okunmalıdır.
- 3) Bol bol şarkı ve radyo dinlenmeli
- 4) Yazmalarını geliştirmek için günlük tutulabilir.
- 5) Türklerle çok pratik yapılmalıdır

Yabancı dilin öğrenmesi kolay değildir. Öğrenirken ve öğretirken hem öğrencinin hem de öğretmenin karşına bir sürü tür sorunlar çıkmaktadır. Sorunların çıkması doğal bir şeydir. Uzun cümlelerin sorunu bunlardan bir tanesidir. Ancak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini istenen seviyeye ulaştırmak isteniyorsa bu sorunların çözümleri sadece teorik olarak değil aynı zamanda öğretim sürecinde uygulanması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Korkmaz, Z. (2003), Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara, TDK Yayınları
- Alyılmaz, C. (2010). Türkçe öğretiminin sorunları. *Turkish Studies*, 728-746.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bölükbaş, F. (2011), Arap Öğrencilerin Türkçe Yazılı Anlatım Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 1357-1367
- Şahin, Y. E. (2013), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarındaki Ek Yanlıları, *Tarih Okulu Dergisi*, XV, 433-449
- Özcaner, G. (2015), Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi Üzerine Bir Açıklamalı Kaynakça Denemesi, *Turkish Studies*, 10(16), 969-982
- Peçenek, D. Yabancı Dil Öğretiminde Dilbilgisi
- Doğan, N. (2010) Türkçede Nesneyi Belirleme Sorunu. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. V, 3, Kış
- Tekin, H. (1979); *Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme*, Mars Matbaası, Ankara
- Özbay, M. (2011); *Okuma Eğitimi-Anlatma Teknikleri: I*, Öncü Basımevi, Ankara.